

3.07.2023

Nye genteknologier risikerer at blive taget som gidsel i europæiske forhandlinger

Kommissionen forventes i juli at fremlægge et lovforslag om nye genteknologier. Men forslaget er allerede nu blevet en del af en svær politisk kabale i Europa-Parlamentet.

Skrevet af

Ditte Brasso Sørensen

📞 +4561101115

✉ ditte@thinkeuropa.dk

Emmanuel Molding Nielsen

📞 +45 61 10 66 93

✉ emmanuel@thinkeuropa.dk

I 2019 lancerede Europa-Kommissionen den Europæiske Grønne Pagt (EPG), der fremlagde EU's vision om i 2050 at blive det første klimaneutrale kontinent.

Klimaneutralitetsmålsætningen blev senere stadfæstet i lov, og EU's lovgivere har de sidste to år forhandlet 'Fit-for-55'-lovpakken, der har til formål at sikre at EU's reducerer sine drivhusgasudledninger med 55 procent i 2030, i forhold til niveauet i 1990.

Men den Grønne Pagt handler ikke kun om at mindske udledning af drivhusgasser.

EU har også fremsat en række forslag, der har til formål at styrke EU's miljø, natur og fødevareproduktion. Som et led i arbejdet med fødevarer vil Kommissionen til juli præsentere et lovforslag om brug af nye genteknologier (NGT) i planteavl.

Kommissionen ønsker at lempe reglerne for brugen af genteknologier, der er udviklet efter 2001, da EU's nuværende GMO-regler blev vedtaget.

Formålet er, ifølge Kommissionen, at skabe bedre betingelser for udviklingen af mere bæredygtige og robuste sorter, samt skærpe EU's globale konkurrenceevne.

Klima er blevet politiseret

I takt med, at vi i Europa har bevæget os fra visioner til lovgivning, der nu skal implementeres, er kritikken af EU's grønne linje blevet skærpet.

I begyndelsen af maj lancerede den kristendemokratiske gruppe i Europa-Parlamentet 'Pagten for Europæiske Landmænd'.

I pagten lover kristendemokraterne at være det europæiske landbrugs stemme, hvor de stiller sig imod Kommissionens forslag om at nedbringe brugen af pesticider med 50 procent og om at genoprette natur på 20 procent af EU's landareal inden 2030.

Pagten sætter spørgsmålstegn ved, om EU's miljølovgivning bør strammes yderligere, på et tidspunkt hvor forbrugere og landmænd allerede er presset af fødevarekrisen udløst af Ruslands invasion af Ukraine.

Med pagten er kristendemokraterne også med til at gøre et valg mellem fødevarer sikkerhed og den grønne omstilling til en central konflikt linje ved Europa-Parlamentets valget i 2024.

Med deres udspil har kristendemokraterne ikke blot skabt en uformel koalition med højrefløjen i Europa-Parlamentet. De har også formået at skabe splittelse i den liberale gruppe i Europa-Parlamentet, Renew Europe.

Koalitionens aftryk i Europa-Parlamentet blev tydelig, da både landbrug- og fiskeriudvalgene stemte for at afvise naturgenopretningsloven i slutningen af maj.

Dog blev loven ikke afvist, i midten af juni, ved en tæt afstemning i miljøudvalget, som har det endelige ansvar for forslaget.

Lovforslaget skal til endnu en afstemning i miljøudvalget i slutningen af juni, hvor der skal stemmes om yderligere ændringer til lovforslaget, hvorefter dets endelige skæbne formendeligt bliver afgjort i Europa-Parlamentet ved en afstemning i plenarforsamling senere i juli.

Gidsel i politisk spil

Succes med den grønne omstilling er centralt for Kommissionens politiske eftermæle.

Kommissionen frygter derfor, at koalitionen anført af kristendemokraternes risikerer at stå i vejn for centrale elementer i en grønne omstilling, og er derfor parat til at sætte det kontroversielle NGT-lovforslag i spil i forhandlingerne.

I et forsøg på at bringe højrefløjen tilbage til forhandlingsbordet har Kommissionens vicepræsident, Frans Timmermanns, i en tale til Parlamentets miljøudvalget gjort det klart, at hvis ikke højrefløjen i Europa-Parlamentet bakker op om naturgenopretningsloven og forslaget om bæredygtig anvendelse af pesticider, så tilbageholder Kommissionen sit NGT-lovforslag.

Mange på Europa-Parlamentets højrefløj er nemlig fortalere for NGT-lovforslaget.

Til gengæld er mange parlamentarikere på venstrefløjen kritiske over for NGT-lovforslaget, men bakker op om Kommissionens naturgenopretningslov og bæredygtig pesticid lovgivning.

Ved at sætte NGT-lovforslaget i spil har alle noget at tabe.

Selvom meget tyder på, at Kommissionen nu er klar til at fremlægge sit forslag på NGT, er det stadig langt fra klart, om partierne i Europa-Parlamentet kan finde frem til

et kompromis, der kan frigøre NGT-lovforslaget fra forhandlingerne om de andre grønne forslag.

Dog er det sikkert, at udfaldet af forhandlingerne vil være med til at sætte rammerne for, i hvilket omfang NGT og biosolutions bliver en del af landbrugets grønne omstilling.